

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η Αριθ. 486/9.10.2007

Σήμερα ημέρα Τρίτη 9 Οκτωβρίου 2007 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης, ο Αντιπρόεδρος Δημήτριος Χαραλάμπης και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Τριδα Αυδή-Καλκάνη, Γιάννης Παπακώστας, Νέστορας Κουράκης, Κωνσταντίνος Τσουράκης.

Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κατά τη σημερινή συνεδρίαση ασχολήθηκε με την από του κρατικού τηλεοπτικού σταθμού **NET** της εταιρείας **EPT A.E.** ενδεχομένη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 2^α Οκτωβρίου 2007.
3. Το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τις ακόλουθες διατάξεις:
 - I. Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος της Ελλάδας, κατά το οποίον η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως ο νόμος ορίζει.
 - II. Το άρθρο 8 παρ. 1 του Π.Δ/τος 100/2000 κατά το οποίο οι τηλεοπτικοί φορείς οφείλουν να μη μεταδίδουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων.
 - III. Το σημείο 1 της Οδηγίας 1/2001 κατά το οποίο οι τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των ανήλικων τηλεθεατών από σκηνές ή εικόνες που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή την ηθική του ανάπτυξη.
 - IV. Το άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. β και ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίον το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

Αιτιολογικό

Εκ των στοιχείων του φακέλου, της ακρόασης του εκπροσώπου του κρατικού τηλεοπτικού σταθμού *NET* της εταιρείας *EPT A.E.*, του υποβληθέντος υπομνήματος, και της παρακολούθησής από μαγνητοταινία της εκπομπής «**Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙ**» με παρουσιάστρια την Άννα Δρούζα, προέκυψαν τα ακόλουθα:

A. Κατά την παρακολούθηση της εκπομπής που προβλήθηκε τη Δευτέρα 23.04.2007 στις 16:00, με σήμανση «Κατάλληλο επιθυμητή η γονική συναίνεση», έλαβαν χώρα τα παρακάτω περιστατικά: Συμμετέχοντες στο πάνελ της εκπομπής είναι ο Πατήρ Νεκτάριος Ζιόμπολας, ο Άγγελος Βιαννίτης, Ψυχολόγος – Κλινικός Υποθεραπευτής, ο Γιώργος Κυπριωτάκης, Ερευνητής – Συγγραφέας και ο Δημήτρης Μακρυγιάννης, Φυσικός – Συγγραφέας. Βασικό θέμα της εκπομπής είναι τα όνειρα, τα οράματα, τα πνεύματα. Κατά την έναρξη της εκπομπής παρουσιάζεται δραματοποιημένο εισαγωγικό βίντεο – ρεπορτάζ με υπέρτιτλο **ΟΝΕΙΡΑ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑΤΑ**. Κατά τη διάρκεια του βίντεο αναφέρονται τα κάτωθι:

ΣΠΙΚΑΖ: Δείτε σήμερα ΟΝΕΙΡΑ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑΤΑ. Ποια είναι η σημασία των ονείρων; Μπορούν να υπάρξουν όνειρα προφητικά; Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα σε κάτι που ονειρευόμαστε και σε κάτι που οραματιζόμαστε; Ποια σημασία έχουν τα θρησκευτικά όνειρα; Τι συμβαίνει όταν βλέπουμε δικούς μας ανθρώπους που έχουν χαθεί; Οι καλεσμένοι μας, Πατέρας Νεκτάριος Ζιόμπολας, ο ψυχολόγος Άγγελος Βιαννίτης, και ο σκηνοθέτης Γιώργος Κυπριωτάκης δίνουν τις δικές τους εξηγήσεις και οι καλεσμένοι μοιράζονται μαζί μας τις εμπειρίες τους.

Κατά την εισαγωγή της εκπομπής η παρουσιάστρια παρουσιάζει τους καλεσμένους στο πάνελ της εκπομπής και μεταξύ άλλων αναφέρονται τα κάτωθι:

ΔΡΟΥΖΑ: ... Ενδιαφέρει πάρα πολύ κόσμο. Θέλω να σας πω ότι μιλάμε για όνειρα, οράματα, σήμερα, πνεύματα, να δούμε τις διαφορές τους, να ξεχωρίσουμε τα πράγματα, να δούμε μέσα από εμπειρίες ανθρώπων που είναι καλεσμένοι σήμερα εδώ, και βεβαίως έχουν απευθυνθεί σε εμάς και μας έχουν δηλώσει το τι έχει δει ο καθένας, και να ξεχωρίσουμε λίγο τι είναι τι και γιατί συμβαίνει. Άλλωστε με έρευνα της ΚΑΙΠΠΑ RESEARCH που είχε γίνει για το περιοδικό ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ, το 57% των ελλήνων πιστεύει στα πνεύματα και το 82,7 σε υπερφυσικές δυνάμεις. Είναι ασύλληπτο το νούμερο, 82,7.

[0:04:00] Παρουσιάζεται από τον Γιώργο Κυπριωτάκη η ραδιοισθητική ράβδος.

ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ: ... τι ανιχνεύει, βασικά είναι κάτι παρόμοιο με αυτό που έχουν οι ραβδοσκόποι...

ΔΡΟΥΖΑ: ... εσείς μπορείτε να πάτε σε χώρους όπου...

ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ: ... υπάρχει κάποια δράση, κάποια ενέργεια πλεονάζουσα, για διάφορους λόγους, και μπορούμε να δούμε, να μετρήσουμε την ενέργεια που υπάρχει σ' αυτό το χώρο. ... τόσο στους ραβδοσκόπους όσο και σε αυτή τη ράβδο, δεν είναι η ράβδος αυτή η οποία μετράει. Η ράβδος είναι ουσιαστικά μία κεραία ας πούμε ...

ΔΡΟΥΖΑ: ... επειδή θα αναφερθούμε και σε στοιχειωμένα, τι σημαίνει όταν στοιχειώνεται ένας χώρος; ... θέλουμε να ξεχωρίσουμε το θέμα των ονείρων, ποια είναι προφητικά, ποια είναι προγνωστικά, ποια είναι για την υγεία. Καλά για τα θρησκευτικά όνειρα λίγο πολύ το αντιλαμβανόμαστε όλοι... πότε είναι πρόσωπα αγαπημένα χαμένα, καθενός μας, που εμφανίζονται. Και βεβαίως σύμβολα ... για να μπορούμε να ερμηνεύσουμε... ... κύριε Μακρυγιάννη, εσείς μιλάτε για πνεύματα και λέτε ότι συνήθως υπάρχουν μετά από ένα βίαιο θάνατο...

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ: ...πνεύματα είναι η γενική ονομασία όλων των οντοτήτων ... και αυτά που εμφανίζονται στις περιοχές των στοιχειωμένων σπιτιών ... τα

στοιχειωμένα σπίτια που λέμε, είναι κατά την άποψη του πνευματισμού, σπίτια στα οποία έχει συμβεί ένας βίαιος θάνατος, οπότε η ψυχή του αποθανόντος δεν μπορεί να ανυψωθεί προς τον πνευματικό κόσμο και μένει καθηλωμένη σε εκείνο το σημείο και προκαλεί διάφορα φαινόμενα...

ΔΡΟΥΖΑ: ... και μιλάτε με ένα διάμεσο, ένα μέντιουμ υψηλής ποιότητας που δεν χρηματίζεται, μπορεί κανείς να έρθει σε επαφή;

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ: Τα διάμεσα έρχονται σε επαφή με τα πνεύματα γενικώς. Αυτή είναι άλλωστε η φιλοσοφία του πνευματισμού.

ΔΡΟΥΖΑ: Και αν θέλει κανείς να διώξει ένα πνεύμα που μπορεί να στοιχειώνει έναν χώρο;

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ: ... ο μόνος τρόπος για να φύγει αυτό το πνεύμα είναι να ικανοποιηθεί και να αισθανθεί δικαιωμένο. ... (αναφέρει παραδείγματα από την αρχαιότητα καθώς και σύγχρονα. Σε ένα σπίτι στην Αθήνα στη δεκαετία του 50, μετά το θάνατο του ιδιοκτήτη άρχισαν να παρουσιάζονται περίεργα φαινόμενα. Οι συγγενείς κάλεσαν διάμεσο ο οποίος επικοινωνήσε με το πνεύμα του παππού, ο οποίος ήταν στεναχωρημένος γιατί οι συγγενείς του δεν είχαν εκτελέσει τις εντολές του για την διανομή της περιουσίας του. Όταν τελικά έγινε η διανομή της περιουσίας σύμφωνα με τις επιθυμίες του παππού τα φαινόμενα σταμάτησαν).

ΔΡΟΥΖΑ: ... πως αντιλαμβανόμαστε ότι ένα πνεύμα υπάρχει; ... ακούγονται κρότοι ... υπάρχει μυρωδιά ... με ποιους άλλους τρόπους;

Στις [0:13:00] παρουσιάζεται βίντεο –ρεπορτάζ σχετικά με τα στοιχειωμένα σπίτια, με υπέρτιτλο **ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ**. Ο Γεώργιος Κυπριωτάκης με την ραβδοαισθητική του ράβδο εντοπίζει την ύπαρξη στοιχειακών.

ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ: ... τα φαινόμενα που προκαλούν οι πνευματοψυχές είναι συνήθως φαινόμενα που αφορούν κάποια από τις αισθήσεις μας. Τα φαινόμενα που προκαλούν τα στοιχειακά είναι ανάλογα του είδους του στοιχειακού ... ανάλογα προκαλούν κάποιες φυσικές αντιδράσεις... για παράδειγμα το κούνημα των φύλλων ενός δέντρου χωρίς να φυσάει αέρας καθόλου συνήθως προέρχεται από στοιχειακά του αέρα... ... το ποιο συνηθισμένο είναι από τα στοιχειακά της γης, και μάλιστα από συγκεκριμένη κατηγορία, τους νάνους, οι οποίοι συνήθως λένε ... είναι αυτά που κλέβουν συνήθως κάποια μικροαντικείμενα. Καμία φορά δεν έχετε χάσει κάτι, το ψάχνετε σε όλο το σπίτι, δεν το βρίσκετε και μετά το βρίσκετε μπροστά στα μάτια σας; Αυτή η περίπτωση λέγεται ότι είναι συνήθως από στοιχειακά της γης, τα οποία αρέσκονται να κάνουν τέτοιες φάρσες ... να παίρνουν δηλαδή κάτι ... και να το επαναθέτουν πάλι μπροστά μας μετά από κάποιο διάστημα....

Στο σημείο αυτό επεμβαίνει Κυρία από το κοινό και αναφέρει ότι όταν χάνει κάτι χάνει κάτι κάνει το σταυρό της στον Άγιο Μηνά και αμέσως μετά βρίσκει το απολεσθέν αντικείμενο. Σύμφωνα με τον Γεώργιο Κυπριωτάκη ο Άγιος Μηνάς στη συγκεκριμένη περίπτωση εξαναγκάζει το στοιχειακό να επιστρέψει το αντικείμενο (θετικός εξορκισμός). Αμέσως μετά η παρουσιάστρια ρωτάει τον Γεώργιο Κυπριωτάκη εάν υπάρχουν πνεύματα – στοιχειακά στο στούντιο και ο Γεώργιος Κυπριωτάκης της απαντά:

ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ: ... πνεύματα υπάρχουν παντού... είναι περισσότερο αισθητά σε σημεία στα οποία εγκλωβίσθηκαν για κάποιο λόγο. Συνήθως είναι αρνητικά...

Στις [0:23:00] ο κ. Παππάς, από το κοινό, αναφέρει μία προσωπική του εμπειρία την οποία ζητάει από τους συμμετέχοντες στο πάνελ της εκπομπής να εξηγήσουν. Πιο συγκεκριμένα αναφέρει ότι κατά το διάστημα που υπήρχε κάποιο πρόβλημα υγείας στην οικογένειά του, και ενώ έψαχνε κάποιο σημάδι από το θεό να βρει δύναμη να συνεχίσει, τράβηξε κάποια φωτογραφία. Όταν την εμφάνισε είδε σε κάποιο σημείο της φωτογραφίας τη μορφή ενός Αγίου, μιας οπτασίας, στον καθρέφτη. Το πρόβλημα

υγείας αντιμετώπισθηκε, θεωρεί ότι ο Άγιος τον βοήθησε, και ότι ήταν σημάδι του θεού. Η φωτογραφία παρουσιάζεται στο φακό. Ο Γιώργος Κυπριωτάκης αναφέρει ότι είναι αρκετά συχνό φαινόμενο η αποτύπωση παρουσίας πνεύματος σε φωτογραφίες, ενώ ο Άγγελος Βιαννίτης επισημαίνει ότι «αυτό για το οποίο μπορούμε να είμαστε σίγουροι και βέβαιοι είναι ότι πολλές φορές βλέπουμε αυτά που θέλουμε να δούμε, αυτά που είμαστε έτοιμοι να δούμε, και ότι ο νους μας πολλές φορές μας παίζει παιχνίδια ... αυτό που βλέπω εγώ από τη φωτογραφία, θα συμφωνήσω με τον κύριο που είπε ότι βλέπω κάτι που μοιάζει σαν έναν άγιο. Και εμένα μου φαίνεται σαν κάτι ακαθόριστο το οποίο θα μπορούσε να το αποδώσει κανένα και στις αντανakλάσεις του φωτός στον καθρέφτη, σε διάφορα οπτικά φαινόμενα ... ίσως όμως δεν έχει και τόση σημασία αυτό. Αυτό που έχει σημασία είναι η επίπτωση στη συνείδηση του κυρίου που το είδε. Εφόσον είχε ένα θετικό αποτέλεσμα να το εκλάβουμε θετικά. Γιατί όχι. Και η πίστη είναι μια μορφή γνώσης, ένα μονοπάτι γνώσης».

Στις [0:34:00] παρουσιάζεται άλλη φωτογραφία που έχουν στείλει προσκυνητές που επισκέφθηκαν τη Μονή Ιβήρων, στο Άγιο Όρος. Οι προσκυνητές είχαν χαθεί για αρκετή ώρα μέσα στα χιόνια, και όταν επιτέλους κατάφεραν να βρουν το δρόμο τους έβγαλαν αναμνηστική φωτογραφία, στην οποία διακρίνονται κάποιες φιγούρες, από πίσω τους και στα δέντρα (οι φιγούρες αυτές δεν είναι ευκρινείς). Ο Δημήτρης Μακρυγιάννης και ο πατέρας Νεκτάριος Ζιόμπολας υποστηρίζουν, ο μεν πρώτος ότι πρόκειται για αγγελικές μορφές που βοήθησαν τους προσκυνητές να βρουν το δρόμο τους και να μην παγώσουν μέσα στο δάσος, ο δε δεύτερος ότι πρόκειται για θεία εμφάνιση. Ακολουθεί συζήτηση μεταξύ του πατέρα Νεκταρίου Ζιόμπολα και του Δημήτρη Μακρυγιάννη σχετικά με τα πνεύματα. Ο πρώτος υποστηρίζει ότι τα πνεύματα είναι δαιμονικά, ενώ ο δεύτερος υποστηρίζει ότι υπάρχουν θετικά και αρνητικά πνεύματα. Ο πατέρας Νεκτάριος Ζιόμπολας περιγράφει το πώς εμφανίζεται ο σατανάς στους ανθρώπους και μεταξύ άλλων αναφέρει τα κάτωθι:

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: ... όταν λοιπόν βοηθάει (ο κληρικός) ανθρώπινες ψυχές να ξεφύγουν από πάθη, από αδυναμίες ... τότε λοιπόν αυτός ο ιερέας που κάνει αυτόν τον αγώνα και γίνεται το όργανο να ξεφύγουν αυτοί από αυτά όλα, θα πληρώσει ο ιερέας. ... θα ορμά και θα ζητάει γιατί έχασε ο διάβολος. Και πλέον δεν ησυχάζει με τίποτε γιατί κάτι που το είχε χρόνια ... το έχασε. Οπότε την πληρώνει ο ιερέας κατά παραχώρηση θεού.

ΔΡΟΥΖΑ: Και πως δέχεται την επίθεση ο ιερωμένος;

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: ... καταρχήν να πω κάτι προσωπικό. Δεν κοιμάμαι ποτέ χωρίς φως. Μην σας φανεί παράξενο. Δεν κοιμάμαι ποτέ χωρίς φως... όσο πιο πολύ περνάει η ώρα ... και τότε κοιμηθεί κανείς, τότε οι επιθέσεις είναι πολύ πιο έντονες. Αλλά καταλαβαίνει κανείς ότι εδώ η επίθεσή του ...

ΔΡΟΥΖΑ: Μέσα από τα όνειρά σας, πως γίνονται οι επιθέσεις αντιληπτές και μάλιστα έντονες;

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: ... πας να κοιμηθείς και σε αρπάζει και αν του ξεφύγεις ξέφυγες. Αν δεν του ξεφύγεις είσαι δεμένος στα χέρια, στη γλώσσα ... πραγματικά, εν πλήρη συνείδηση πλέον. Σε αρπάζει την ώρα που πας να κοιμηθείς. ... όταν ο ιερέας κάνει υπεύθυνα τη δουλειά του.

ΔΡΟΥΖΑ: Εσείς δηλαδή έχετε νιώσει να μην έχετε δύναμη να ξεφύγετε ενώ δεν είσατε δεμένος;

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Ασφαλώς ναι. Η ατμόσφαιρα είναι άσχημη, αυτό κρατάει από 1-10 δευτερόλεπτα, μπορεί να φθάσει και μέχρι 2-3 λεπτά... του πορτατίφ να ανάψει το φως. Πιο πολύ φως δηλαδή. Οπότε μετά εξαφανίζεται. Ή αν η γλώσσα του μπορέσει να ανοίξει, να πει παναγία μου, να κάνει σταυρό, οπότε έχει ελευθερωθεί. Με άλλα λόγια αυτές οι στιγμές είναι στιγμές, μορφές αιώνιου κολάσεως. Αυτά λοιπόν όλα

ενισχύουν και αυτόν που τα υφίσταται, και όσοι τα ακούν, ότι Τα πράγματα δεν είναι απλά, έτσι. Ότι υπάρχει ο εχθρός και ανά πάσα στιγμή.

ΔΡΟΥΖΑ: ... εσείς έχετε μαρτυρίες και από άλλους ανθρώπους να τους συμβαίνουν τα ίδια όπως και σε εσάς έχουν προκύψει; Που δεν είναι όμως ιερείς.

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: ... όμως μιλάμε τώρα για ανθρώπους που είναι κάτω από κατοχή.

ΔΡΟΥΖΑ: Εσείς δεν έχετε εμπειρίες τέτοιες ακούσει άλλες φορές στη ζωή σας;

ΒΙΑΝΝΙΤΗΣ: Έχω ακούσει πολλές τέτοιες ... όχι από ιερείς, από απλούς ανθρώπους.

ΔΡΟΥΖΑ: ... και να νιώθουν ότι είναι δεμένοι ...

ΒΙΑΝΝΙΤΗΣ: να νιώθουν ότι δεν μπορούν να μιλήσουν, να νιώθουν μία παράλυση, να νιώθουν ένα βάρος στο στήθος, να νιώθουν πάρα πολλά...

ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ: ... εγώ είχα πάθει αυτή την εμπειρία ... όπως πολύ σωστά είπε ο πατέρας Νεκτάριος είχα βοηθήσει κάποιον κάποτε να απαλλαγεί από πραγματικά ένα πονηρό πνεύμα. Ας το πούμε έτσι. Το οποίο υπέφερε και είχε πραγματικά πάρα πολύ μεγάλο πρόβλημα. Τον βοήθησα λοιπόν να απαλλαγεί ... στο ίδιο σημείο στο δρόμο ... πάθαινε συνεχώς ατυχήματα, είχε διάφορα προβλήματα και οράματα, και επιθέσεις στο σπίτι του κλπ. Είχε πραγματικά πολύ μεγάλο πρόβλημα. ... τον βοήθησα λοιπόν να ξεπεράσει τις ενοχλήσεις. Μόλις ξεπέρασε εκείνος τις ενοχλήσεις μου συνέβη ακριβώς αυτό που περιέγραψε ο πατέρας Νεκτάριος.

ΔΡΟΥΖΑ: Εσείς πως τον βοηθήσατε;

ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ: Τον βοήθησα με κάποιες συμβουλές που του έδωσα, τι να κάνει, ας το πούμε έτσι. Δεν έχει σημασία. Σημασία έχει ότι τον βοήθησα και απηλλάγη. Μόλις τον βοήθησα και απηλλάγη είχα εγώ την επίθεση.

ΔΡΟΥΖΑ: Και τι νιώσατε;

ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ: Ακριβώς αυτά που περιέγραψε ο πατέρας Νεκτάριος.

ΔΡΟΥΖΑ: Για κάντε μας περιγραφή... τι νιώσατε όμως;

ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ: Ήμουν στο κρεβάτι, πήγαινα να ξαπλώσω. Πραγματικά ήταν με χαμηλωμένο φως, ...και ξαφνικά ένιωσα σαν να με είχαν ακινητοποιήσει ακριβώς πάνω στο κρεβάτι, δεν μπορούσα να κινηθώ, ένα τεράστιο βάρος στο στήθος μου, δεν μπορούσα να αναπνεύσω, δεν μπορούσα να μιλήσω, μία πίεση σε ολόκληρο το σώμα και το κεφάλι. ... με πολύ μεγάλη νοητική δύναμη... κατάφερα μετά από ακριβώς ένα λεπτό κράτησε αυτή η ιστορία, δηλαδή ήξερα που αν κρατούσε περισσότερο ίσως δεν επιζούσα.

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Στιγμή κολάσεως λέγεται.

ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ: Ήταν πραγματικά μία φρικτή στιγμή, που μετά όταν το ξεπέρασα ελευθερώθηκα.

ΔΡΟΥΖΑ: Από μόνο του έφυγε. Δεν ανάψατε πιο πολύ ένα φως ή κάτι άλλο να κάνετε;

ΚΥΠΡΙΩΤΑΚΗΣ: Για να μπορέσεις να ανάψεις το φως πρέπει να μπορείς να κάνεις κίνηση...

ΒΙΑΝΝΙΤΗΣ: Απλά θέλω να πω ότι πράγματι και εγώ έχω ακούσει και μου έχουν αφηγηθεί πολλές τέτοιου είδους εμπειρίες. Αλλά πρέπει να τονίσω το εξής. Το 95% αυτών των εμπειριών τα έχω ακούσει από άτομα τα οποία υποβάλλονται σε ψυχοθεραπεία, έχουν ψυχικές διαταραχές, αναπτύσσουν ιδεοληψίες, παράνοιες, και είναι μία από τις πιο κοινές μορφές. Μου φαίνεται ότι και σήμερα δεν συμβάλλουμε θετικά σε αυτό γιατί το να δίνουμε ένα ζόφο για το κακό που μας περιμένει στην κρεβατοκάμαρα πριν κοιμηθούμε, ακριβώς βάζουμε ένα σπόρο μέσα ώστε οι άνθρωποι που θα πέσουν να κοιμηθούνε, κατά πολύ μεγάλη πιθανότητα ένα εύπιστο άτομο, θα νιώσει τέτοιου είδους συμπτώματα τα οποία δεν είναι τίποτε άλλο παρά η

γόνιμη και πλούσια φαντασία του η οποία εσωτερικεύεται και τα αποδίδει έτσι. ...δεν είναι η εξήγηση η δικιά μου, είναι η εξήγηση της ψυχολογίας...

Στις [0:07:00 section 2] μία κυρία από το κοινό αναφέρει μία παρόμοια εμπειρία. Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι σαν κοπέλα του κατηχητικού, ζούσε στον ύπνο της αυτή την εμπειρία και κατάφερε να απελευθερωθεί όταν έλεγε το πάτερ ημών. Ο Άγγελος Βιαννίτης εξηγεί τις αντιδράσεις αυτές ως αυθυποβολή. Επίσης αναφέρει ότι η αίσθηση της πίεσης ή της παράλυσης κατά τη διάρκεια του ύπνου έχει μία βιολογική ρίζα, πέφτει η πίεση και η θερμοκρασία του σώματος, και πολλές φορές συνδέεται και με άγχος. Στις [0:08:00 section 2] νεαρός από το κοινό, ο Στυλιανός, αναφέρει ότι είδε όραμα, του εμφανίστηκε μία οντότητα, μάλλον κάποιος άγιος. Σύμφωνα με τον Στυλιανό πρόκειται για τον Άγιο Νεκτάριο στον οποίο είχε προσευχηθεί για να τον βοηθήσει να μπει σε θεολογική σχολή. Ο Δημήτρης Μακρυγιάννης ξεκαθαρίζει ότι δεν πρόκειται για όραμα αλλά για υλοποιημένη οντότητα. Το όραμα δεν γίνεται αντιληπτό με τα φυσικά μάτια αλλά με το τρίτο μάτι. Στις [0:13:00 section 2] παρουσιάζεται βίντεο – ρεπορτάζ όπου ο πατέρας Ανδρέας Ντότσικας αφηγείται ένα θαύμα. Νεαρός έπεσε από σκαλωσιά, υπέστη σοβαρές κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις και πολτοποιημένο μυελό. Οι γιατροί θεωρούσαν ελάχιστες τις πιθανότητες να γίνει καλά. Ένα μήνα μετά το ατύχημα, επισκέφθηκε τον ασθενή κάποιος καρδιολόγος. Βγαίνοντας ο καρδιολόγος από την εντατική, η μητέρα είδε να βγαίνει δίπλα του και ο άγιος Νεκτάριος. Ο νεαρός τελικά επανήλθε και έγινε καλά, και αφηγήθηκε ότι από τη στιγμή του ατυχήματος και μετά ήταν συνεχώς δίπλα του ένας μοναχός, ένας καλόγερος. Και σε αυτή τη περίπτωση ο Δημήτρης Μακρυγιάννης ισχυρίζεται ότι δεν πρόκειται για όραμα, αλλά για υλοποίηση οντότητας. Η εκπομπή συνεχίζεται με παραπλήσιες εμπειρίες του κοινού τις οποίες οι συμμετέχοντες στο πάνελ της εκπομπής προσπαθούν να εξηγήσουν και αναπτύσσουν ο καθένας τις θεωρίες του.

B. Κατά την παρακολούθηση της εκπομπής που προβλήθηκε την Τετάρτη 02.05.2007 στις 16:00, με σήμανση «Κατάλληλο επιθυμητή η γονική συναίνεση», έλαβαν χώρα τα παρακάτω περιστατικά: Συμμετέχοντες στο πάνελ της εκπομπής είναι ο Πατήρ Νεκτάριος Ζιόμπολας, ο Άγγελος Βιαννίτης, Ψυχολόγος – Κλινικός Υποθεραπευτής, ο Γιώργος Κυπριωτάκης, Ερευνητής – Συγγραφέας και ο Δημήτρης Μακρυγιάννης, Φυσικός – Συγγραφέας. Κατά την έναρξη της εκπομπής παρουσιάζεται μικρής διάρκειας δραματοποιημένο εισαγωγικό βίντεο – ρεπορτάζ. Βασικός υπέρτιτλος της εκπομπής είναι **ΟΝΕΙΡΑ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑΤΑ**.

Κατά την εισαγωγή της εκπομπής η παρουσιάστρια παρουσιάζει τους καλεσμένους στο πάνελ της εκπομπής και μεταξύ άλλων αναφέρονται τα κάτωθι:

ΔΡΟΥΖΑ: ... εάν καταλάβατε από αυτό το βίντεο που είδαμε, από τα γράμματα και τις εικόνες, το θέμα μας σήμερα είναι η εξήγηση ονείρων, οραμάτων και πνευμάτων. Επανερχόμαστε, είχαμε κάνει πρόσφατα μία ανάλογη εκπομπή, όλοι όσοι ήταν εδώ καλεσμένοι δεν πρόλαβαν να ολοκληρώσουν, να μοιραστούν όλες τους τις εμπειρίες μαζί μας. Κρίσιμο λοιπόν είναι να καταλάβουμε από την σημερινή εκπομπή πως μπορούμε να ξεχωρίζουμε, μάλλον ξέρουμε όλοι τι είναι το όνειρο, αλλά ποιοι είναι οι συμβολισμοί που βλέπουμε στα όνειρα. Πότε είναι προφητικά, πότε μας μιλούν για την υγεία μας, για πρόσωπα δικά μας, αγαπημένα, τι είναι τα οράματα και βεβαίως τι είναι τα πνεύματα... ... (αναφερόμενη στον πατέρα Νεκτάριο Ζιόμπολα) μοιραστήκατε την προηγούμενη φορά μια μοναδική προσωπική εμπειρία και είπατε ότι κάθε φορά, λόγω βεβαίως της ιδιότητάς σας ως ιερέας βοηθάτε Βοηθώντας όμως άλλους ανθρώπους και προσφέροντας καλό στους άλλους ... όμως με αυτό τον τρόπο υπάρχει σε εσάς ένα επακόλουθο.

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Κόστος. ... το οποίο το αντιμετωπίζω, πώς να πω, με ψυχραιμία, δεν το βάζω κάτω...

ΔΡΟΥΖΑ: Ισχυρισθήκατε λοιπόν στη προηγούμενη εκπομπή ότι κάθε φορά που βοηθάτε και κάνετε καλό σε κάποιους, σε κάποιον...

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: ...αντίδραση, γιατί μου παίρνεις τον...

ΔΡΟΥΖΑ: ... αντίδραση από το κακό πνεύμα λοιπόν, που εσείς βεβαίως το ονομάζετε διάβολο...

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: ...100% και εδώ δεν συμβιβάζομαι με τίποτα, διότι ο πνευματισμός δεν έχει καμία σχέση, είναι στη μέση πίσω ο διάβολος, μπορεί να έχει στη μέση και επιστημονικά πράγματα αλλά ...

ΔΡΟΥΖΑ: ... από την επιβολή της δύναμής του λοιπόν χάνετε ένα μέρος από τον άνθρωπο που εσείς βοηθήσατε και παλεύει μετά με εσάς.

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Κάνει χρήση του περιθωρίου που έχει.

ΔΡΟΥΖΑ: Αλλά έρχεται και επιτίθεται σε εσάς. ... εσείς είπατε ότι βοηθώντας έναν άνθρωπο και βλέποντας εκείνος καλό, τότε επιτίθεται σε εσάς ο διάβολος.

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Ο διάβολος το ξέρει καλύτερα το πώς απωθείται, εγώ δεν το ξέρω. Κάνω την εξομολόγηση, αν η εξομολόγηση είναι ειλικρινής δηλαδή, αν αυτός κόψει τη βλαστήμια π.χ., θα δεχθώ επίθεση.

ΔΡΟΥΖΑ: Και μιλήσατε για συγκεκριμένο τρόπο που δέχεστε την επίθεση. Νιώθετε να είστε δεμένος, που δεν είσατε στην πραγματικότητα ... νιώθετε ένα βάρος στο στήθος, νιώθετε παραλυσία...

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Στιγμές κολάσεως, και εκείνη τη στιγμή προσπαθώ με τις μυϊκές μου δυνάμεις να ελευθερωθώ και στα χέρια, και στη γλώσσα, να πω μια φράση, να πω χριστέ μου, παναγία μου, και δεν ξέρω τώρα στο περιβάλλον μου, γιατί βάζω φωνές, τι αντίχτυπο έχει. Παλεύω όμως να είμαι συγκρατημένος.

ΔΡΟΥΖΑ: Ο στόχος είναι να πεθάνετε;

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Όχι.

ΔΡΟΥΖΑ: Να μην μπορείτε να προσφέρετε έργο, καλό;

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Μα δεν μπορεί, δεν έχει περιθώριο. Απλώς αντιδρά, και μάλιστα έχει στριγκλιάρικη φωνή, μια γέρικη φωνή,

ΔΡΟΥΖΑ: Ακούτε κιόλας δηλαδή.

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Ασφαλώς, κάποιες φορές. Και μάλιστα όπως οι υπηρεσίες έχουν ειδικότητες έτσι και εδώ έχω αντιληφθεί ότι δεν είναι πάντα τα ίδια δαιμόνια. Ανάλογα με το αντικείμενο της βλασφημίας.

ΔΡΟΥΖΑ: Σας μιλούν δηλαδή κιόλας;

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Ναι, αλλά όχι πάντα. Και οι εμφανίσεις τους είναι...

ΔΡΟΥΖΑ: Και τι λένε όταν μιλούν;

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Δεν μπορώ να πω, χυδαιολογούν κλπ, δεν λέγονται αυτά. Δηλαδή καταλαβαίνει κανείς ότι έχει να κάνει με ένα πνεύμα που είναι ο διάβολος κακό που έχει παγιωθεί απόλυτα στο κακό. Και δεν δέχεται ούτε λεπτό ο διάβολος, δεν γίνεται καλός. Ούτε ο άγγελος γίνεται διάβολος, ούτε ο διάβολος γίνεται άγγελος. Είναι παγιωμένες και οι δύο καταστάσεις εκεί που είναι. ...

ΔΡΟΥΖΑ: ... και όλοι οι άνθρωποι που βλέπουν αγγέλους;

ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ: Μήπως είναι ο έξω από δω με κέρατα. Μην είστε τόσο εύπιστοι, μη δέχεστε τέτοια πράγματα...

Στις [0:11:00] γίνεται αναφορά και παρουσιάζεται βίντεο –ρεπορτάζ σε απόσπασμα συνέντευξης της ηθοποιού Αλέκας Παϊζη στην εφημερίδα LIFO όπου κάνει αναφορά στα όνειρά της. Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι ένα βράδυ ήρθε η μητέρα της στον ύπνο της και την έσπρωξε. Υπήρχε ένα θαμπό φως σα σούρουπο. Ήταν σαν μήνυμα. Την άλλη μέρα έμαθε πως η μητέρα της πέθανε. Στις [0:14:00] παρουσιάζεται η

εμπειρία της Σοφίας Νέρας, η οποία έχασε τον αδελφό της σε ηλικία 18 ετών σε τροχαίο δυστύχημα. Δύο μέρες πριν από τα 9μερα του αδελφού της αισθάνθηκε ένα ψυχρό ρεύμα και είδε θολή τη μορφή του αδελφού της. Την έσπρωξε για να την αναγκάσει να κάτσει, και της είπε «γιατί κλαις, εγώ είμαι καλά». Ο Βαγγέλης επισκέφθηκε ξανά την αδελφή του προκειμένου, σύμφωνα με την Σοφία, να την προειδοποιήσει για ένα τροχαίο που θα της συνέβαινε την επόμενη μέρα. Ήταν ντυμένος στα μαύρα, πάρα πολύ σοβαρός, και κράταγε ένα μαραμένο τριαντάφυλλο που το άφησε σε ένα σκαμπό δίπλα στο κρεβάτι της. Αμέσως μετά το ατύχημα είδε στο χώρο έναν άντρα όμοιο με τον αδελφό της που φορούσε ακριβώς τα ίδια ρούχα που φορούσε ο Βαγγέλης στο όνειρό της. Πιστεύει πως πρόκειται για όραμα. Οι συμμετέχοντες στο πάνελ συζητούν για το αν πρόκειται για όνειρο ή όραμα.

ΔΡΟΥΖΑ: ... υπάρχει δηλαδή κίνδυνος όταν δούμε μαυροφορεμένες με κεριά και...

ΒΙΑΝΝΙΤΗΣ: Όχι, να μην περάσουμε τέτοιο μήνυμα. Ο άνθρωπος στα σύμβολά του, στα όνειρά του, είναι προσωπικά, έχουν προσωπικές έννοιες.

Στις [1:10:00] παρουσιάζεται δραματοποιημένο βίντεο – ρεπορτάζ με την εμπειρία της Μαρίας Βιρβίλη η οποία είδε σε όραμα την πεθαμένη της γιαγιά, την παρουσία της οποίας αντιλήφθηκε και ο πατριός της.

Πρόκειται περί εκπομπής με αναφορές σε οράματα, φαντάσματα, πνεύματα, επικοινωνίες με νεκρούς και άλλα παρεμφερή φανταστικά και εξωπραγματικά φαινόμενα τα οποία είναι ικανά να βλάψουν σοβαρά την πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων. Για την εν λόγω εκτροπή ενδείκνυται όπως επιβληθεί η διοικητική κύρωση της συστάσεως. Μειοψήφησαν εκ των μελών ο Γιάννης Παπακώστας, η Ίριδα Αυδή Καλκάνη και ο Νέστωρ Κουράκης, κατά τους οποίους θα έπρεπε να επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμων των 30.000, 15.000 και 10.000 αντιστοίχως.

***Για τους λόγους αυτούς
το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης***

Επιβάλλει στον τηλεοπτικό σταθμό *NET* της εταιρείας *EPT A.E.*, την διοικητική κύρωση της συστάσεως όπως μη μεταδίδουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά την πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων, με απειλή επιβολής αυστηροτέρων κυρώσεων.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε κατά την 9^η Οκτωβρίου 2007.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ